

DECIZIE

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Nicolai Gorbatîi,
în cauza civilă la cererea introductivă a lui Nicolai Gorbatîi cu privire la
intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea pe acțiuni „Semnal”,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2017, prin care a
fost respinsă contestația înaintată de către creditorul Nicolai Gorbatîi împotriva
tabelului definitiv al creanțelor creditorilor Societății pe acțiuni „Semnal” în proces
de insolabilitate,

c o n s t a t ă:

La data de 26 iunie 2015, Nicolai Gorbatîi a depus cerere introductivă cu privire
la intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Semnal”.

În motivarea cererii a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Botanica,
mun. Chișinău din 23 octombrie 2001 SA „Semnal” a fost obligată să efectueze
sistematic recalcularea indemnizației în legătură cu pierderea capacității de muncă și
să-i achite această indemnizație până la deces.

Menționează că, suma creanței la 01 mai 2014 constituie 110843,60 lei conform
recalcului efectuat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei la data de
26 mai 2014, dar actualizarea creanței urmează a fi efectuată odată cu intentarea
procesului de insolabilitate.

Susține că, titlul executoriu nr. 2-3008/2001, emis în temeiul hotărârii
menționate, a fost trimis spre executare executorului judecătoresc Nicolae Pasa, care
la 01 iunie 2015, a întocmit nota informativă, conform căreia titlul executoriu nu a
fost executat pe motivul lipsei bunurilor.

Afirmă că, până la momentul încasării creanței, SA „Semnal” a activat și a
dispus de active, iar pe parcursul examinării cererii de încasare a datoriei, au fost
înstrăinate toate bunurile acestei întreprinderi.

Relevă că, conform art. 9 și 10 din Legea insolabilității, procesul de
insolabilitate se intentează doar în temeiul unei cereri de intentare a procesului de
insolabilitate (denumită în continuare cerere introductivă). Temeiul general de
intentare a unui proces de insolabilitate constă în incapacitatea de plată a
debitorului. Iar temeiul special de intentare a unui proces de insolabilitate constă în
supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică

responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Mai relevă că, conform art. 12 și 18 din Legea menționată, dreptul de a depune cerere introductivă îl au debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege. Creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvență și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvență.

Invocă că, conform notificării prealabile adresată prin telegramă (din 25 mai 2015) organelor de conducere ale SA „Semnal”, acestea au fost informate despre intenția lui de a iniția procesul de insolvență din cauza neachitării datoriei.

Solicită admiterea cererii, intentarea procesului de insolvență față de SA „Semnal”, aplicarea sechestrului asupra bunurilor, ce aparțin cu drept de proprietate directorului SA „Semnal”, Nicolae Agachi, aplicarea interdicției pe numele lui Nicolae Agachi de a părăsi hotarele Republicii Moldova pe parcursul derulării procedurii de insolvență și după intentarea procedurii de insolvență, constatarea faptului că creanța înaintată față de SA „Semnal” este reală și certă, cu introducerea acestei creanțe spre validare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către Nicolai Gorbatîi cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SA „Semnal” și au fost aplicate măsuri de asigurare față de SA „Semnal” în perioada de până la intentarea procesului de insolvență în scopul prevenirii modificării stării bunurilor, fiind numit în calitate de administrator provizoriu Ion Rotaru.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015 a fost respins recursul declarat de către SA „Semnal” și menținută încheierea instanței de insolvență.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015 au fost admise cererea introductivă depusă de către Nicolai Gorbatîi și cererea depusă de către Ion Mocati de alăturare la cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SA „Semnal”, a fost constatată insolvențabilitatea SA „Semnal” și a fost intentat procesul de insolvență față de SA „Semnal”, fiind desemnată în calitate de administrator al insolvențabilității SA „Semnal”, ÎI „Rotaru Ion”.

La data de 11 noiembrie 2015, reprezentantul SA „Semnal”, avocatul Nicolae Leșan a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolvență și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență.

La data de 08 decembrie 2015, Nicolai Gorbatîi a depus cerere de validare a creanțelor în sumă de 95155,74 lei, prin care a solicitat admiterea cererii, acceptarea, introducerea în tabelul definitiv al creanțelor și validarea creanței în sumă de 95155,74 lei, cu titlu de datorie, acceptarea, introducerea în tabelul definitiv al creanțelor și validarea creanței în sumă de 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016 a fost admis recursul declarat de către reprezentantul SA „Semnal”, avocatul Nicolae Leșan, casată hotărârea instanței de insolvență și restituită cauza spre rejudecare în instanța de insolvență, în alt complet de judecători.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 au fost admise cererea introductivă depusă de către Nicolai Gorbatîi, cererea depusă de către Ion Mocati de alăturare la cererea introductivă și cererea depusă de către SRL „Legal Manager” de alăturare la cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SA „Semnal”, a fost constatată insolvența SA „Semnal” și a fost intentat procesul de insolvență față de SA „Semnal”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvenței SA „Semnal”, Mihai Cergă.

La data de 07 octombrie 2016, administratorul insolvenței, Mihail Cergă a depus în instanța de insolvență tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SA „Semnal”.

La data de 30 decembrie 2016, creditorul Nicolai Gorbatîi a înaintat contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor creditorilor SA „Semnal” în proces de insolvență, solicitând admiterea contestației și modificarea creanței inclusă în creanțe chirografare de rangul I (creanțe din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții) pentru Nicolai Gorbatîi în sumă de 113367,14 lei și a creanței inclusă în creanțe chirografare de rangul V (alte creanțe chirografare care nu sunt de rang inferior) în sumă de 50000 lei, cu efectuarea calculului începând cu 01 septembrie 2016 până la emiterea hotărârii.

În motivarea contestației a indicat că, la data de 19 decembrie 2016, în cadrul ședinței instanței de insolvență, a făcut cunoștință cu tabelul definitiv al creanțelor întocmit de către administratorul insolvenței, Mihail Cergă, în care a fost indicat creanța inclusă în creanțe chirografare de rangul I (creanțe din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții) pentru Nicolai Gorbatîi este de 38519,90 lei, sumă admisă de administratorul insolvenței și creanța inclusă în creanțe chirografare de rangul V (alte creanțe chirografare care nu sunt de rang inferior) este de 0,00, sumă admisă de administratorul insolvenței.

Menționează că, odată cu hotărârea de intentare a procesului de insolvență, administratorul insolvenței expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent, însă în cazul dat, administratorul insolvenței nu i-a expediat o astfel de notificare.

Susține că, datoria neachitată în perioada 01 octombrie 2001-31 august 2016 și datoria calculată conform ordinului nr. 87 constituie 113367,14 lei.

Afirmă că, în cazul în care contestația nu este depusă în termen, solicită să fie repusă în termen, deoarece este bolnav cu amândouă picioare, având spițe și are probleme cu vederea, fiind invalid pe viață.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2017 a fost respinsă contestația înaintată de către creditorul Nicolai Gorbatîi împotriva tabelului definitiv al creanțelor creditorilor SA „Semnal” în proces de insolvență.

La data de 13 aprilie 2017, Nicolai Gorbatîi a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de insolvență și emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea contestației.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea instanței de insolvență este neîntemeiată și ilegală.

Menționează că, la data de 19 decembrie 2016, în cadrul ședinței instanței de insolvență, a făcut cunoștință cu tabelul definitiv al creanțelor întocmit de către

administratorul insolvenței, Mihail Cergă, în care a fost indicat creanța inclusă în creanțe chirografare de rangul I (creanțe din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții) pentru Nicolai Gorbatii este de 38519,90 lei, sumă admisă de administratorul insolvenței și creanța inclusă în creanțe chirografare de rangul V (alte creanțe chirografare care nu sunt de rang inferior) este de 0,00, sumă admisă de administratorul insolvenței.

Sustine că, conform art. 35 alin. (4) din Legea insolvenței, odată cu hotărârea de intentare a procesului de insolvență, administratorul insolvenței expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolvent, însă în cazul dat, administratorul insolvenței nu i-a expediat o astfel de notificare.

Afirmă că, conform art. 55 alin. (10) din Legea enunțată, după aprobarea tabelului definitiv, prima adunare a creditorilor este prezidată de administratorul insolvenței. Acesta, conform tabelului de creanță aprobat, întocmește lista creditorilor cu drept de vot și o prezintă spre semnare creditorilor prezenți la adunare pentru determinarea cvorumului; întocmește și prezintă spre aprobare ordinea de zi, care poate fi modificată și completată de adunare sau la cererea unui creditor cu drept de vot; întocmește buletinele de vot, după caz, și procesele-verbale de votare, precum și procesul-verbal al adunării, fapt care nu s-a efectuat.

Relevă că, datoria neachitată în perioada 01 octombrie 2001-31 august 2016 și datoria calculată conform ordinului nr. 87 constituie 113367,14 lei.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, încheierea instanței de insolvență a fost pronunțată la data de 10 aprilie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă de către recurent la data de 13 aprilie 2017.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele prezentate din cauza de insolvență față de SA „Semnal” în raport cu criticile invocate în recurs și referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015 au fost admise cererea introductivă depusă de către Nicolai Gorbatii și cererea depusă de către Ion Mocati de alăturare la cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SA

„Semnal”, a fost constatată insolvabilitatea SA „Semnal” și a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SA „Semnal”, fiind desemnată în calitate de administrator al insolvabilității SA „Semnal”, ÎI „Rotaru Ion”.

La data de 11 noiembrie 2015, reprezentantul SA „Semnal”, avocatul Nicolae Leșan a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvabilitate, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolvabilitate și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvabilitate.

La data de 08 decembrie 2015, Nicolai Gorbatîi a depus cerere de validare a creanțelor în sumă de 95155,74 lei, prin care a solicitat admiterea cererii, acceptarea, introducerea în tabelul definitiv al creanțelor și validarea creanței în sumă de 95155,74 lei, cu titlu de datorie, acceptarea, introducerea în tabelul definitiv al creanțelor și validarea creanței în sumă de 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016 a fost admis recursul declarat de către reprezentantul SA „Semnal”, avocatul Nicolae Leșan, casată hotărârea instanței de insolvabilitate și restituită cauza spre rejudecare în instanța de insolvabilitate, în alt complet de judecători.

Ulterior, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 au fost admise cererea introductivă depusă de către Nicolai Gorbatîi, cererea depusă de către Ion Mocati de alăturare la cererea introductivă și cererea depusă de către SRL „Legal Manager” de alăturare la cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SA „Semnal”, a fost constatată insolvabilitatea SA „Semnal” și a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SA „Semnal”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității SA „Semnal”, Mihai Cergă.

De asemenea, s-a constatat că, la data de 07 octombrie 2016, administratorul insolvabilității, Mihail Cergă a depus în instanța de insolvabilitate tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SA „Semnal”.

La data de 30 decembrie 2016, creditorul Nicolai Gorbatîi a înaintat contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor creditorilor SA „Semnal” în proces de insolvabilitate, solicitând admiterea contestației și modificarea creanței inclusă în creanțe chirografare de rangul I (creanțe din dăunarea sănătății sau din cauzarea morții) pentru Nicolai Gorbatîi în sumă de 113367,14 lei și a creanței inclusă în creanțe chirografare de rangul V (alte creanțe chirografare care nu sunt de rang inferior) în sumă de 50000 lei, cu efectuarea calculelor începând cu 01 septembrie 2016 până la emiterea hotărârii.

Fiind investită cu examinarea contestației, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 10 aprilie 2017 a respins ca neântemeiată contestația înaintată de creditorul Nicolai Gorbatîi împotriva tabelului definitiv al creanțelor SA „Semnal” în proces de insolvabilitate.

În conformitate cu prevederile art. 140 alin. (1) al Legii insolvabilității, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintază în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță.

Conform art. 141 alin. (3) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, la cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire de garanții.

Conform art. 144 alin. (1), (2) și (8) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate. După expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin.(2) și până la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute până atunci.

După cum rezultă din încheierea recurată, instanța de insolvență în motivarea soluției de respingere a contestației creditorului Nicolai Gorgabtai împotriva tabelului definitiv al creanțelor creditorilor SA „Semnal” face referire la înscrisurile dosarului, și anume, nota informativă emisă de executorul judecătoresc Nicolae Pașa, din data de 01 iunie 2015, care nu se regăsesc la materialele cauzei pentru a verifica temeinicia argumentelor invocate de creditorul Nicolai Gorbati în cererea de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Colegiul constată că instanța de insolvență a judecat pricina superficial, fără lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, în coroborare cu normele de drept material aplicabile cazului, totodată nu a verificat în ansamblu toate argumentele și circumstanțele cauzei, care, însă necesita a fi stabilite întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea prezentului litigiu.

În aceste condiții este evident că instanța examinând pricina nu a calificat corect din punct de vedere juridic acțiunea cu care a fost investită și nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine momentele importante întru soluționarea justă a litigiului, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege, fapt ce impune casarea acesteia.

Prin emiterea unei hotărâri superficiale, recurentului i se lezează dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, prerogativă care prezumă dreptul la

o hotărâre motivată, instanța judecătorească fiind obligată a se expune asupra tuturor pretențiilor invocate de către acesta.

Or, principiul procesului echitabil reclamă ca hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitate să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevede o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare punând în pericol dreptul la un proces echitabil (Kaufman contra Belgiei, 1986).

Prin urmare, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 par. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (Hiro Balani contra Spaniei, 1994).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea instanței de insolabilitate cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Nicolai Gorbatîi.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea introductivă a lui Nicolai Gorbatîi cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea pe acțiuni „Semnal”, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic